

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravištvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 20. svečana 1894.

Štev. 5.

Izjava.

Nemško-liberalni in poljski listi razširjajo v brzojavnih poročilih iz Levova tendenciozno vest, da so se v letnem poročilu »Slavjanskega dobrodelnega društva v Petrogradu« javno povdarjale velike zasluge, ki sem si baje jaz (!) pridobil za razširjanje pravoslavne (razkolniške ruske) vere in da se moje delovanje v tem smislu ne omeja samo na Koroško, ampak da sega tudi daleč na okoli v druge dežele. V priznanje za to — tako pišejo omenjeni listi — mi je priznalo imenovano društvo zdatno podporo v ruskih rubljah.

Takim poročilom nasproti izjavljam, da je ta vest **grda laž in zlobno obrekovanje**. Kot katoliškemu duhovniku in zvestemu sinu sv. katoliške cerkve mi ni prišlo nikdar na misel, da bi zagovarjal pravoslavje ali ga celo razširjal. Tudi nisem bil nikdar v zvezi s »Slavjanskim dobrodelnim društvom v Petrogradu« ter nisem nikoli tam podpore iskal ali celo od njega kaj prejel. Ako bi pa bilo res, da se je moje ime v poročilu tega društva imenovalo, tedaj se je zgodilo to brez moje vednosti in je prej ko ne nekdo moje ime zlorabil in društvo osleparil. Cela ta zadeva se mi zdi dobro premišljena in jako spretno osnovana komedija, po kateri bi nasprotniki naši mene in koroške Slovence radi spravili ob zaupanje v višjih cerkvenih in posvetnih krogih. Slutim, od kod vsa ta komedija ravno o tem času izvira in kam meri. Stori sem potrebne korake in si bom na vso moč prizadeval, da pridem tej — zdi se mi — zvito dogovorjeni in najbržje nalašč naročeni spletki na sled. Toliko za danes v svojo obrambo.

V Celovcu, dne 15. svečana 1894.

Gregor Einspieler,

župnik v Podklostru in deželni poslanec.

Koroško deželno gospodarstvo.

Da so liberalci slabi gospodarji, to je že davno znano. Oni so si povsod enaki: delajo dolgove, ustanovljajo šole, lotijo se dragih stavb, povišujejo uradniške plače, delajo nove urade itd.; sploh gospodarijo, kakor bi v kupih zlatá sedeli, v resnici pa mora vso to razkošnost reвно ljudstvo v deželnih dokladah in državnih davkih plačevati. Kako teško da ljudstvo zmaguje vedno rastoča plačila, za to se liberalci ne zmenijo, ker se jim ljudstvo ne smili. Danes hočemo z nekaterimi številkami osvetliti gospodarstvo liberalcev v koroškem deželnem zboru. Dostaviti pa moramo precej, da te številke niso posnete iz kakega liberalcem neprijaznega spisa, ampak iz poročila deželnega odbora samega, v katerem se država prosi, naj bi deželi odpisala t. j. podarila onih 181.000 gld., ki so deželi državi še iz leta 1882. dolžna, in naj se deželi dovoli, da bo ostali dolg v znesku 2.190.222 gld. še le leta 1897. v malih obrokih nazaj plačevati začela. Kako naraščajo deželne doklade, pové nam deželni odbor sam v omenjenem poročilu. Leta 1869. se je deželne doklade pobralo 142.487 gld., leta 1891. pa že 893.889 gld., torej več za 751.402 gld. ali 527 odstotkov. Vsi deželni stroški so leta 1869. znašali 310.682 gld., leta 1891. pa že 1.079.260 gld., torej več za 768.578 gld. ali 248 odstotkov. Deželni odbor pa nam daje po vrhu še žalostno tolažbo, da se bodo stroški še povišali. Za šolo se po-

troši že zdaj 495.242 gld. Ker je pa deželni odbor te misli, da se morajo še mnoge šole razširiti ali pa na novo ustanoviti, kar pomeni seveda tudi pomnoženje službujočih in pozneje upokojenih učiteljskih močij, jasno nam mora biti, da bodo šolski stroški še zdatno narasli. Stroški za novo bolnišnico so preračunjeni na 585.000 gld. Za nameček nam daje deželni odbor še tolažbo, da se dohodki iz deželnega premoženja zmanjšujejo. Še bolj žalostna pa je priča, da se je svota cesarskega davka v deželi znižala, kar pomeni, da imajo ljudje manjše dohodke in torej tudi manj dohodninskega davka plačujejo. Deželni odbor mora namreč vedeti, koliko državnega davka dežela plačuje, da zna potem izračunati, koliko krajcarjev deželne doklade mora naložiti na vsaki goldinar cesarskega davka. Pri c. kr. finančnem vodstvu je tedaj deželni odbor zvedel, da so se dohodki cesarskega davka lani zmanjšali za 27.200 gld. To je dokaz, da dežela vedno ubožnejša postaja. Marsikdo bo rekel: kako je to mogoče, da bi se dohodki cesarskega davka mogli zmanjšati, ko vendar davke vedno povišujejo? To je pa mogoče zaradi tega, ker marsikdo, ki mu slabo gre, svojo obrtnijo popusti, in potem mu tudi obrtnega davka ni treba plačati; spet kdo drugi, ki plačuje dohodninski davek, dokaže, da so se mu dohodki skrčili, torej se mu mora znižati tudi davek; tretji prodá svoje zemljišče grofu in gre v Ameriko, grof spremeni njive in travnike v gozd in lovski svet, od tistega pa je manjši davek. Pametni kmetovalci in rokodelci bodo iz tega poročila lahko spoznali, da liberalni poslanci, ki imajo na Koroškem vso oblast v rokah, slabo gospodarijo, in da tisti, ki pri volitvah liberalcem pomagajo, le sami sebi škodo delajo. Kaj pomaga, godrnjati čez hude čase in visoke davke, pri volitvah pa se poganjati za liberalce! Tako delajo le nespametni ljudje. Po drugih deželah, kjer gospodarijo krščanski poslanci, imajo manjše deželne doklade, pri tem pa deželno premoženje in blagostanje vendar še narašča; pri nas pa liberalci kljub mnogim šolam in kljub obilnemu denarju, ki ga v roke dobijo iz deželnih doklad, ne morejo zabraniti, da dežela ubožnejša postaja, da se ljudstvu dohodki zmanjšujejo. Izgovarjajo se na drage stavbe pri Dravi; toda mnogi ljudje pravijo, da tistih sploh treba ni bilo; če bi bili konservativni možje v deželnem zboru večino imeli, gotovo ne bi se bili tako zaleteli, previdno, modro in z malimi stroški bi bili začeli bregove popravljati, kjer je Drava najbolj nevarna in kjer bi bilo pričakovati, da bo delo kaj uspeha imelo. Tako bi se počasi in trdno marsikaj popravilo z malim denarjem, da bi dežela to komaj čutila in bi jej ne bilo treba, pri državi se tako hudo zadolžiti.

Poslanci, ki so pri »bauernbundu«, se sicer hvalijo, da so prijatelji kmeta. Toda veliko jim ni verjeti, kajti tudi oni so za osemletno šolo, in sploh, kedar na resnico pride, potegnejo vselej z liberalci. Tudi teh torej nikarte voliti!

Dopisi prijateljev.

Iz Št. Lenarta pri sedmih studencih. (Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda.) Pri prav živahni udeležbi udov in povabljenih gostov se je vršil 28. prosinca pri nas občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda. Vrli naš načelnik gosp. Wutti pozdravil je udeležence s prav prisrčnim nagovorom. Poročilo gosp. tajnika Svatoña pokazalo nam je jasno, kako vrlo deluje naša pridna podružnica za našo dobro, a zapuščeno mladino. Gosp. tajnik nam je jasno dokazal, da ne damo niti beliča zastoj, če ga darujemo v korist naše potrebne družbe. Okolica Beljaška je najbolj hvaležna priča za obilne darove, ki smo jih prejeli od družbe. Toda naša podružnica ni skrbna mati samo za našo okolico, kajti ona je dala Rožeški okolici krasno hčerko, ki že deluje ondi kot vredna hčerka svoje dobre in skrbne matere. Prepričani smo pa do dobrega, da se bode tudi v prihodnje z združe-

nimi močmi krepko potegovali za naš dobri národ ter tako še več storili na korist naših bornih otrok. Najboljše poročilo za to sta nam vrta načelnika teh tako važnih podružnic. Potem se je vršila volitev odbora, ki je ostal skoraj ravno isti. In kaj bi si želeli tudi družega, saj so to možje, ki jim ne najdeš nikjer bolj delavnih. Pri peti točki oglašil se je g. Knafelje ter nasvetoval, naj bi se naprosilo slavno vodstvo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, da zbere po raznih časopisih spisane igre, ki so bolj kratke in primerne našim igralcem ter jih v posebni knjigi izdá. Za to misel smo prav hvaležni gospodu in upamo, da se bode njegova želja kmalu izpolnila. Predno se je začela domača zabava, spominjal se je g. načelnik našega dobrega vladarja ter mu zaklical trikratni živio. Za tem nastopil je g. Drag. Hribar kot zastopnik glavne družbe ter v daljšem govoru nas navduševal za národni ponos. Kazal nam je, kako so bili nekdanj Slovenci močni in kako bi bili tudi še dandanes, ko bi imeli le več národnega ponosa. V resnici žalostno je, da se najde v vsakem národu več národnega ponosa, kot v nas Slovenceh. Mi smo že hvaležni, če nas kakšen nemški Mihelj pogleda in če še hoče z nami govoriti, potem smo vsi srečni in pritrujemo vsemu, kar govori, ko bi nas še tako nesramno psoval. Gospod govornik pokazal nam je nekaj prav mičnih prizorov iz svojega življenja, iz katerih smo lahko povzeli, kako nespametno delajo dostikrat naši ljudje in to v svojo škodo in samo radi tega, da se ne zamerijo svojim največjim nasprotnikom. Naša dežela ni samo lepa, ampak če ne ravno bogata, vendar hrani v sebi toliko, da nas tuje zavidajo in zato segajo po njej. Tu velja: ne udajmo se in ohranimo našo dedovino. Burno odobravanje sledilo je lepim besedam. Domači igralci predstavljali so igro »Svoji k svojim«. Res stoji v sporedu, da jo bodo igrali domači igralci, ali ti igralci so res domači na gledališkem odru. Igrali so tako spretno in neprisiljeno, da se je v nas obudila želja, videti jih prav v kratkem zopet. Pri daljni domači zabavi občudovali smo lepe národne pesmice, ki so jih prepevali domači pevci. Naši vrli Ziljani in Ziljanke pa so nam isti večer zapeli nekaj národnih, iz katerih smemo soditi, da nam ne bodo še vzeli Ziljske doline, če se jim tudi tako sline cedijo po njej. Občudovali smo pa tudi mili glas našega koroškega slavčka ter prav tiho želeli, da bi ga k letu zopet slišali v Št. Lenartu. Končam kratko poročilo z željo, da bi nas naš Majerč zopet pod svojo streho kmalu videl ter nas tako pogostil, ko to pot. Na svidenje bratje in sestre Slovenke!

Iz Gorjan v Ziljski dolini. (Blagoslovljenje podobe sv. Valentina. — Bolezni.) Gospa Uršula Šnabl p. d. Stucnja v Draščah je poskrbela za altar sv. Valentina v domači cerkvi premilo podoba sv. Valentina (mašnika). Ta podoba nam predstavlja sv. Valentina v mašnikovi obleki, svetnik ima v desni roki kelih. Na svečnico se je podoba pred slovesno Božjo službo blagoslovila. Imenovana dobrotnica je tudi vrta Slovenka in se jej še po tem potu najtoplejša zahvala izreka. — Pa tudi žalostne dogodke moram dragim »Mirovim« bralcem iz našega kraja sporočiti. Imamo zraven »influence« tudi še med otroci davico ali vratico (Diphtheritis). 8 otrok je že umrlo, med njimi tudi 10 let stara šolarica Alojzija Hebajn, hčerka znane rodoljube Janeza Hebajna p. d. Čebra v Dravljah. N. v m. p.

Iz Ziljske doline. (Plesi brez konca in kraja.) Kakor ob celi meji slovenski, tako moramo žalibog tudi tukaj opazovati žalostni sad liberalizma. Pravi katoličani so se že v prvih časih katoličanstva pripravljali in se tudi še dandanes pripravljajo ob sobotah z molitvijo, na predvečere velikih praznikov pa tudi s postom na sledeči Bogu posvečeni dan. Tukaj v Ziljski dolini postalo je pa vsled liberalizma že čisto drugače. Namesto da bi ob takih večerih molili rožni venec, napravljajo razne veselice in plesse kakor n. pr. nedavno v Blačah. Ali mar mislite posnemati liberalne Šmohorčane, katerim še dosti ni, da napravljajo na take

večere samo za se razne veselice in ples, marveč celo duhovnikom pošiljajo vabila k takemu oskrnjevanju nedelj in praznikov! Zdrava pamet sama mora že vsakemu reči, da je katoliške duhovnike ob takem času vabiti na veselice prav predrzno; ali naj oni s tem odobrujejo, kar takim veselicam navadno sledi, namreč: da so ljudje, namesto, da bi šli drugi dan k sv. maši, ob tistem času čisto zbegani, pijani in zaspani, se vležejo in se tako proti Božjim zapovedim pregrešijo. Zategadelj so pa pošteti in verni Slovenci nevoljni, da se take stvari tudi že v slovenskih krajih godijo.

Občina Svetnavas, dne 10. feb. 1894. (Popravek.) Vzrok § 19 tisk. post. zahteva podpisano županstvo, naj se vzame natanko sledečo popravilo dopisa: „Iz St. Janža v Rožni dolini (Naj-novejši čin nasih liberalcev.) v šte. 3 „Mira“ na taistem prostoru in pod taistem napisom v časnik „Mir“:

1.) Laž je, da je imenovanje gg. drž. poslanca Fr. Kirschner-ja ter cesarsk. svetovalca K. Schütza za častna uda občine Svetne-vasi razburilo vse občane, ampak resnica je, da je večji del naših občanov stem sklepom zadovoljen samo tisti ne, ki jih znani rogovileži z lažmi hujkajo.

2.) Ni res, da bi ne bil nobeden odbornik od tiste odborove seje soznanjen, ampak res je, da je bila seja, kakor vedno vsem odbornikom naznanjena.

3.) Laž je, da ni bil sklep enoglasen, temveč je resnica, da so bili vsi 8 zbrani odborniki soglasni.

4.) Dovod tega je tudi neresnično, da je župan Št. Krassnigg sam imenoval gg. Kirschner-ja in Schütza za častna občana.

5.) Laž je, da omenjena častna občana nimata zasluge za našo občino, ampak res je, da je nam poslanec g. Kirschner pripomagal spet lesu pri občinski paši, ki smo jo zgubili skoz zanikernost prejšnjega župana g. Štiha, in tako prvi gospod obranil, da ne grejo konji v naše polje. Res je dalje, da je nam gosp. Schütz pripomagal izsušenje naših močvirjev in še več drugih reči! Gemeindeamt Weizelsdorf.

Andrej Šlemic
Občinski svet

Župan:
S. Krassnigg

Dostavek. Ta dozdevni popravek, katerega priobčimo nespremenjenega, bi bili na podlagi § 19. lahko z mirno vestjo vrgli v koš, ker popravek ni stvaren, marveč je po večini le golo besedovanje proti našemu dopisniku iz Rožne doline. Ali priobčimo ga zaradi tega, ker bi bilo gledé na njega vsebino škoda ga javnosti odtegniti. V tej zadevi obrnili smo se tudi do enega odbornika občine Svetinske, ter prejeli k temu popravku sledeče stvarno pojasnilo:

Ad 1.) Popravek pravi, da občani niso bili vsled imenovanja častnih občanov razburjeni, a to ni res. Občani so bili vsled tega zelo razburjeni, posebno občani v Št. Janžu in Podsinnjivesi, in šele bodo, ko bodo vsi za ta najnovejši čin naših liberalcev zvedeli. Kar se tiče besedij: „ampak resnica je, da je večji del naših občanov s tem sklepom zadovoljen, samo tisti ne, ki jih znani rogovileži z lažmi hujkajo“, moram omeniti, da ne spadajo v popravek.

Ad 2.) Resnica je, da pet odbornikov za imenovanje častnih občanov čisto nič ne vé in so pripravljeni to s prisego potrditi.

Ad 3.) Vsled tega, ker pet odbornikov o tej seji nič ne vé, kako je moglo glasovati osem odbornikov, ko jih je z županom vred le dvanajst?

Ad 4.) Ako g. župan Krasnik ni onih častnih občanov sam imenoval, trdim vendar, da dotična seja ni bila (kakor sem v opazki ad 3 omenil) sklepna in veljavna.

Ad 5.) Dopisnik „Mira“ ni trdil, da nimata častna občana zasluge za našo občino, ampak zahteval je samo, da bi jih g. župan naštel. V popravku sicer g. župan našteva jedno zaslugo gosp. Kirschnerja in jedno g. Schütza. Ali obe zasluge niste prav za prav nobeni zasluge, kajti zasluga Kirschnerjeva je v korist posestnikom Podlubljske občine in v nadlogo voznikom, ki vozijo po cesti od humberskega mosta proti Bistrici. Zasluga Schützova je v korist samo Svetnivesi, ne pa celi občini. Tudi vesi Št. Janž in Podsinnjives imate močvirje, kaj pa da g. Schütz tem vašem ni pripomagal še to močvirje osušiti? Splošni koristi je g. Schütz tudi s tem škodoval, da je odpravil ali vsaj pustil odpraviti premovanje bikov v Borovskem kraju. Sploh pa denarja za posuševanje močvirja ni dal in ni dovolil g. Schütz, ampak c. kr. kmetijska družba iz Štrucmanove ustanove. Dalje pravi „popravek“, da sta častna občana storila v korist naše občine še več drugih reči, ali popravljalet ne pové, ktere so tiste druge reči; to se lahko reče, ali težje je to dokazati. Morda se jima šteje že to v zaslugo, da bodeta pri prihodnji občinski volitvi pomagala vreči našo stranko tudi v prvem razredu.

Sploh mislim, da niste dolžni popravek objaviti, ker se nahajajo v taistem neopravičeni in laž-

njivi napadi na g. Štiha in na „znane rogovileže, ki z lažmi (!!) hujkajo“. Tudi zbog tega ne, ker je 5 odbornikov naše stranke vložilo pritožbo pri deželnem odboru in cela ta stvar še ni rešena. Tudi to se mi čudno dozdeva, da je bilo imenovanje častnih občanov dné 19. sušca 1893 in kot novica se še le dné 14. prosinca 1894 razglašja v Beljaški „Deutsche Allg. Zeitung“. — Župan trdi dalje, da je bila dotična seja dné 19. sušca 1893, gosp. Kirschner pa je na vprašanje g. Štiha odgovoril, da je bila seja dné 17. sušca 1893. Kako se govori teh gospodov strinjajo!? — Razun tega še pristavljam, da je mlajši sin županov dné 26. prosinca 1894, t. j. v petek zvečer pri odborniku Lorencu Šašelju, ki je pisanja nezmožen, podpis beračil, pa brez uspeha. Sedaj lahko razvidite, kaj je na celi stvari. — Poudarjam še jedenkrat, da je nas pet odbornikov, ki smo zmiraj pripravljeni, to kar sem povedal, s prisego potrditi, če se to zahteva.

K sklepu omenim, če bi se vam vendar potrebno zdelo, doposlani popravek objaviti, dajte ga vsaj takega, kakoršen je, v tisk, t. j. z vsemi napakami in ortografičnimi kozli vred. Naj ljudje vidijo, kako so učitelji zmogni slovensčine, kajti pisal je ta popravek učitelj Gitschthaler iz Št. Janža. S tem končam za danes.

Iz Rožne doline. (Spomenik ob humberski cesti.) „Mir“-ovim bralcem je z večine že znano, kako je nastal, kako se je odkril spomenik g. barona Schmidt-Zabierowa ob preloženih humberski cesti, in kako se je o njem razpravljalo v deželnem zboru. Tam se je pokazalo, kar se je že prej pisalo po listih, da spomenika niso postavili „hvaležni Rožani“ (kakor se je oblastno govorilo in kakor je pisal uradni list), marveč je spomenik postavil g. Celovski okrajni glavar! Ker se je to pojasnilo po listih, hotel je Svetnoveški župan Krassnigg (bržkone na migljaj od višje strani) s posebno izjavo dokazati, da so hoteli župani Rožne doline sami (??) deželnega predsednika „zahvaliti za dobrohotnost“, ktero je skazal Rožni dolini. Ta izjava kroži sedaj po Rožni dolini, da jo podpišejo oni župani, ki vlečejo s Celovskim g. okrajnim glavarjem (drugim se ne pošlje!). Potem pa se bode izročila, lepo spisana in podpisana, g. dež. predsedniku, da mu dokaže, kako zvesti in „hvaležni“ so mu „Slovenci“ Rožne doline. Omenim pa, da so ono izjavo podpisali le nemčurski župani, odborniki in dva učitelja, ki se vé te ugodne prilike nista mogla opustiti, da se pokazeta pokorna svojim višjim! Kovači one izjave posebno naglašajo, da so jo spisali „freiwillig und unbeeinflusst“. To verjemi kdor hoče, mi ne verjamemo, ker vemo, da se je tudi ta „izjava“ skovala tam, kjer se je porodila nesrečna misel, postaviti gosp. Schmidt-u spomenik! Tako zaslepljeni vendar nismo, da bi vzeli za resnico vse, kar iztuhta kak Celovski „gospod“, ali pa kak nemškutarski župan, kot njegov ponižni in pokorni sluga. Ali so pa hoteli napraviti samo neslano predpustno šalo? — Župani pravijo v izjavi tudi, da hočejo z njo varovati svojo „Manneswürde“. Za to je pa res že skrajni čas; a svetovali bi jim, da storijo to na boljši način, ker drugače se jim bo kmalu posmehoval ves razsodni svet! — S temi pohlevnimi vrsticami sem hotel že ob pravem času opozarjati na ono izjavo, a nikar ne kratiti g. deželnemu predsedniku veselja, ki ga lahko ima z g. okrajnim glavarjem, z našimi „moškimi“ župani in njihovo najnovejšo izjavo! Čast, komur čast!

Iz Mlinč pod Juno. (Zlata poroka.) Redko slavnost smo tukaj imeli, namreč zlato poroko, ki sta jo obhajala v Mlinčeh dné 5. svečana Martin Mahar p. d. Jereb in Marija Mahar. Prišlo je mnogo ljudi od vseh krajev. Gospod župnik Volavčnik iz Rude so imeli lep nagovor, ki je bil poln lepih nauk in je marsikoga do solz ganil. Res je lepo, če dva zakonska v miru in ljubezni skupaj živita in tako starost dočakata, da vidita svoje pridne in poštene otroke že vse doraščene in preskrbljene ter od vseh spoštovane. Stari Jereb in njegova žena, ki sta zlato poroko obhajala, sta v časti pri vseh sosedih daleč na okoli, zato se je toliko ljudstva zbralo k tej slavnosti. Gotovo sta bila ta dan vesela, ko sta vse svoje hvaležne otroke okoli sebe videla. Starejši sin, ki je nadučitelj v Št. Lenartu na Štajerskem, prišel je s svojo soprogo iz daljine in si vse prizadjal, da je to slavnost povišal. Nam vsem pa podeli Bog ljubo zdravje in mir srea, srečo in blagostanje, da bomo, ako nam je dolgo življenje namenjeno, stare dni prenašali brez težave, bolezní in skrbij, v miru in zadovoljnosti.

Iz Črne. (Naša posojilnica. — Konsumno društvo. — Orgljarski goljuf.) Pri naših poštenih kmetih še velja stara navada, posojevati si iz roke na roko, in koleka ni treba. „Mož beseda“, to je poročstvo. Vendar pa je tudi naša posojilnica imela leta 1893. okoli 39.000 gld. prometa. — Akoravno je že med fužinskimi de-

lavci konsumno društvo blizu Črne, kaže se potreba, in kmetsko ljudstvo si želi, da naj se upelje še za Črno in okolico konsumno društvo. Misel je dobra, pa svetujemo, da naj se voditelji društva zadovoljijo v začetku z majhnim, najpotrebnejšim blagom. — Pred kratkim časom se je potikal v našem kraju neki človek, ki se je za orgljarsja štel. On je naše orglje poskušal, ko niso gospod provizor domá bili. Misli si je pa vendar dobiti kaj, torej je šel v Javorje in je tam govoril, da so ga g. provizor tja poslali. Pri preiskovanju orgelj pa je „našel“ 10 gld., ki jih je neka deklica zgubila in je takoj odrlil. Žandarmerija ga zasleduje. Mož se je obnašal prav predrzno. Pozor!

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Andrej Oražem, mlinar v Brikenu na Tirolskem, 2 kroni; Janez Lapuš, veleposestnik v Žuželčah, 2 kroni; Zdravko Krant, župnik na Brnci, 1 krono; Vekoslava Krant na Brnci 1 krono; Miha Vilč, posestnik na Brnci, 1 krono; Jan. Tavžar v Svečah 1 krono; Mica Erat na Ziljski Bistrici 1 krono; Jurij Lutnik v Št. Pavlu v lavantinski dolini, 1 krono; Bekstanska posojilnica v Ločah daruje vsled sklepa občnega zbora dné 2. svečana t. l. 20 kron; Ignacij Mikula, p. d. Dimnik, v Pečah 1 krono; H. B. iz Ovber 2 kroni; Marija Zeihen iz Ovber 1 krono; Neža Cikulnik iz Ovber 1 krono. Za izlčitiranega starega petelina na predpustni veselici pri „Martincu“ v Gabru pri Medgorjah 10 kron; Kmetica Slovenka na Dobravi pri Dobrlivesi 1 krono. Skupaj 46 kron. Lepa hvala vsem darovalcem in darovalkam! Živeli nasledniki!

Politični pregled.

Škofovsko posvetovanje bo dné 2. mal. travna na Dunaju. — Deželni zbor predarelski je hotel skleniti postavo, govorečo: 1. da naj se k tirolskemu polku jemljejo samo Tirolci in Predarelski; 2. naj se dá vojakom priložnost, da se ob nedeljah udeležijo službe Božje; 3. kdor bi z vojniki grdo ravnal ali kdor bi se udeležil dvoboja, ne sme postati, ne ostati častnik ali podčastnik. Vlada pa je zasedanje pretrgala, prej da se je o tem kaj sklenilo. — Deželnega predsednika barona Krausa v Bukovini hočejo Judi in nemški liberalci odstraniti, ker je Rumuncem pravičen. — Učno ministerstvo je ukazalo zapreti Graško tehniko (visoka šola za bodoče inženirje), ker so bili vedni prepričani med dijaki in profesorji. — V češkem deželnem zboru sta dr. Rieger in grof Buquoy (Bikoa) ostro govorila zoper Mladočehe, ker zagovarjajo „Omladino“ in druge pretiranosti ter češki narod v nevarnost postavljajo. — Rusini se nočejo pridružiti „slovanski koaliciji“. — Velike važnosti je, da se je sklenila rusko-nemška kupčijska pogodba. Razmere med obema državama so zdaj prijaznejše in se vojske ni še brž bati. — Prepričani se je vnel med Angleži in egiptovskim podkraljem. Angleži ga hočejo odstaviti, ako se jim ne bo pokoril. — Ruska vlada je izdala ukaz, da sme kmet svoje posestvo le spet kmetu prodati. Občinski svet (mir) se sme prodati le z dovoljenjem ministerstva. S tem se hoče zabraniti, da Judje in drugi spekulant in oderuhi ne dobijo zemlje v svoje roke. — Francoski škofje in drugi katoliški možje se vrlo poganjajo za to, da bi se postav predelale v prid delavnim ljudem. — Saksonski kralj je zbolel. — V severni Ameriki se je naredila zarota zoper katoličane.

Deželni zbor koroški.

19. seja, dné 7. svečana. Prošnja občine Št. Martin pri Celovcu, da bi se jej znižal donesek za okr. zdravnika, se odbije. — Odsekovi predlogi o zakladu zemljiške odveze se potrdijo. — Določijo se plače nekterih okr. zdravnikov. — Občina Zgornja Bela se po daljšem razgovoru razdeli v štiri občine. — Poročilo o delitvi občine Himmelberg se vrne dež. odboru v natančnejše poizvedovanje. — Postava o uravnavi Ljubeljskega potoka se sprejme v tretjem branju.

20. seja, dné 8. svečana. Ker prejšnja postava o „likofu“ ni dobila najvišjega potrjenja, postavila se je nova. O tej je bil dolg razgovor, ne da bi se dovršil. Odložila se je stvar do prihodnje seje. — Za povzdigo govedoreje in za nakup bikov čistega plemena se dovoli kmetijski družbi 6000 namesto 3000 gld. Ob enem se vlada naprosi, naj tudi ona poviša svojo podporo. — Poročilo o uravnavi Gline se izroči finančnemu odseku. Po sedanjih načrtih treba bo še 200.000 gld., kterih pa v blagajnici ni. Tudi vlada se še ni izrekla, koliko pomoči hoče za to ravnanje dati.

21. seja, dné 9. svečana. Nova postava o „likofu“ se sprejme z nekterimi spremembami. — Za ceste se dovoli 109.715 gld. — Zastran deželne zavarovalnice se sklene, naj deželni odbor skrbno pazi, kaj se bo o tej zadevi v državnem zboru sklenilo in naj pripravi postavni načrt, ki se naj po storjenem sklepu državnega zbora brž predloži deželnemu zboru. Ako bi pa državni zbor v tej zadevi nič ne sklenil, potem naj deželni odbor pre-mišljuje, ali bi se ne dala deželna zavarovalnica

zoper ogenj ustanoviti tudi brez monopola in ne da bi se kdo silil k zavarovanju, ter naj o vsem poroča v prihodnjem zasedanju. — Posl. Muri predlaga, naj se deželna vlada naprosi, da bi preložila en klanec na cesti čez Jezerski vrh.

22. seja, dné 10. svečana. Rešijo se nekatere cestne zadeve. — Posl. Kirschner poroča v imenu gospodarskega odseka o neki prošnji zaradi lovskega zakupa in priporoča, naj se vlada naprosi za dovoljenje, da bi se smel občinski lov razdeliti po davčnih občinah in v takih posamičnih delih v najem dajati. Posl. dr. Luggin in deželni predsednik temu nasprotujeta. Predlog se odkloni. — Murijev predlog o preloženju klanca na Jezerskem vrhu se izroči gospodarskemu odseku. — Posl. grof Lodron predlaga, naj se izdela več zemljevidov koroške dežele. Se izroči finančnemu odseku.

23. seja, dné 12. svečana. Več predlogov se izroči raznim odsekom. — Dr. Steinwender poroča o stanju deželnega zaklada, ter o zakladu za ustanove. Poročilo se vzame na znanje. — Po daljšem razgovoru se dovoli 300 gld. za načrt, kako preložiti cesto čez Slapski klanec pred sv. Krvjo, in 4000 gld. podpore za zidanje. — Posl. dr. Ubl poroča o predlogu posl. Einspielerja, naj bi se za postrežbo v bolnišnici najele usmiljene sestre, in predlaga, naj se predlog odkloni. Mil. g. knezoškof dr. Kahn govori za Einspielerjev predlog in povdarjajo, da so se v Marijanišču prepričali, da se z nunami bolje in ceneje shaja, nego s posl. Einspieler hvali usmiljene sestre, kako z bolniki ljubeznivo ravna, in dostavi, da dežela želi usmiljene sestre za postrežnice. Sestre ne zahtevajo nobene pokojnine. Na Štajerskem so v vseh bolnišnicah usmiljene sestre in so vsi z njimi zadovoljni. Govornik pozivlja posebno kmečke poslance, naj glasujejo za njegov predlog. Posl. Hock pravi, da redovnice niso za bolnišnice. (!) On zatrjuje, da ni res, kar je posl. Einspieler povedal o postrežnicah iz Berolina. V dvorani za operacije sploh nikoli ni bilo sv. razpela (britke martre). Ni res, da se bo vsa postrežba izročila protestantom. Mil. g. knezoškofu očita, zakaj da se niso že prej oglasili v tej zadevi, zlasti l. 1892. Usmiljene sestre zahtevajo pokojnino. Tudi bi bilo treba, za sestre posebno hišo zidati, kar bi stroške še povišalo. Posl. Pongratz obžaluje nasprotovanje zoper Einspielerjev predlog. Njemu bi bila ena usmiljena sestra ljubši, ko tri posvetne postrežnice. Posl. Einspieler ponavlja svoje trditve in se sklicuje na zapisnik, ki je podpisan od dveh bivših postrežnic. (Klici: To so prazne čenčarije!) Posl. Hock reče, da so to „babje čenče“, kar je posl. Einspieler povedal. Zakaj Einspieler ni povpraševal pri hišnih duhovnikih? Posl. Einspieler: „To sem storil.“ Posl. dr. Luggin pravi, da se bo s takimi ugovori le zidanje bolnišnice zavleklo. Tak predlog naj bi se bil prej stavil. On misli, da so usmiljene sestre le za male bolnišnice pripravne. V veči bolnišnici bi lahko prišlo do preprirov med njimi in med zdravniki. Mil. g. knezoškof odvrne, da nihče ne zahteva, naj bi sestre vso oblast čez bolnišnico zadobile. Če bi bila kaka pritožba čez eno ali drugo sestro, zadostuje listek na prednico, in ta sestra se odstrani. Odsekovi predlogi se potem sprejmejo t. j. usmiljene sestre se ne bodo najele. (O tej razpravi bomo prihodnjič obširneje poročali.)

24. seja, dné 13. svečana. Sprejme se predlog, da dežela prevzame za 100.000 gld. glavnih delnic Ziljske železnice. — Sprejme se predlog, naj se vlada naprosi, da bo deželne zbornice redno sklicevala vsako leto začetkom grudnia za 6 do 7 tednov. — Nekaterim občinam se dovolijo, drugim odrečejo šolske podpore. — O prošnji koroških učiteljev, naj se na drug način uravnajo njih plače, se sklene, sklicati posebno enketo. Ob enem se sprejme predlog dr. Abuje, naj se ustanovi več nadaljevalnih šol. — Zastran pokojnine kmetijskih poslov se sklene, počakati tako dolgo, da se ustanovijo od vlade priporočene kmetijske zadruge. Sicer pa se je o tej stvari posvetovati tudi s kmetijsko družbo. — Prošnje raznih študentovskih in šolskih društev na Dunaju za podporo se vse odbijejo.

25. seja, dné 14. svečana. Sklene se, da prevzame dežela za 150.000 gld. glavnih delnic od železnice Wolfsberg-Zeltweg, ki se ima zidati. — Dovolj se nekaj manjših podpor. — O predlogu posl. Kirschnerja, naj bi država odkupila zasebne mute, se sklene, naj stopi deželni odbor o tej zadevi v dogovore z vlado. — Za izvanredne cestne stavbe v letu 1894. se dovoli 20.700 gld. — Posl. Mühlbacher predlaga, naj se ustanovi poseben zaklad, iz katerega se bodo pokrivali stroški za slike zaslužnih mož, zlasti deželnih glavarjev. Dežela naj bi v ta namen dajala po 300 gld. na leto.

26. seja, dné 15. svečana. Posl. Posch poroča o novem statutu Celovškega mesta, ki se nespremenjen potrdi. — Sklene se, napraviti več zemljevidov koroške dežele, na katerih se bodo videle sedanje meje davčnih in katastralnih občin. — Cesta iz Št. Petra v Zrelec se ne sprejme med de-

želne ceste, pa dovoli se jej 335 gld. letne podpore. — Mestu Pliberku se dovoli živinozdravnik z letno plačo 500 gld. proti temu, da mu tudi mesto dá nekaj stalnega zaslužka.

Gospodarske stvari.

Živa in mrtva vago.

(Konec.)

Razlika med živo in mrtvo vago je kaj nestalna, kakor sem ti ravno prej razjasnjeval. Vendar moreva in morava to nestalnost bolj zžiti, ker sicer bi bilo težko določiti iz žive vage količino mesa. Ker veva, da ima mršav vol manj mesa od debelega, čeravno ste si živi vagi povsem enaki, zatorej bova določila v tem oziru natančnejša pravila:

1. Mršava (kumerna) goveda imajo 45—50% mrtve vage t. j. v 100 klgr. žive težine je 45 do 50 klgr. mesa s kostmi vred.

	mrtve vage.
2. Navadna goveda imajo	50—55%
3. Dobro rejena „	56—59%
4. Debela „	60—64%
5. Zelo debela „	64—70%
6. Dobro rejena in ne premlada teleta imajo	58—60%
7. Zelo debela in ne premlada teleta imajo	60—70%
8. Navadna ovca ima	50—54%
9. Debela „	55—60%
10. Svinja ima po debelosti	75—85%

(85% mrtve vage imajo samo angleški prav dobro izpitani prašiči.)

Pa naj mi je dovoljeno razjasnjevati z vzgledi: K 1. številki. Ako hočeš izračunati, koliko ima mršav vol mesa in loja (mrtve vage), treba ti je najprej vedeti veličino žive vage. Zatorej moraš premeriti vola z Matievič-evim trakom, še bolje pa je, da ga deneš na tehtnico. Gori sem ti omenil, da se nahaja v mršavem govedu 45 do 50% mrtve vage. Reciva da tehta živ vol 300 kilogramov; tedaj ima 135—150 klgr. mesa in loja. Če je govedo močno mršavo, takrat računaj na sto 45, če je nekoliko bolje, pa 50 kilogramov. Ako vzameš sredino t. j. 47½, opraviš najbolj in se najmanj zmotiš. Ako ni živinče popolnoma zdravo, tedaj ima nekoliko manj mesa, kakor je pričakovati.

K 2. številki. Navadna goveda t. j. takošna, ki niso niti mršava niti debela, imajo v 100 klgr. žive težine 50—55 klgr. mesa in loja. Ako tehta živ vol 400 klgr. mrtve vage, ima 200—220 klgr. mrtve vage. Mlajša goveda imajo manj loja, starejša pa več.

K šte. 3. Dobro rejena goveda imajo v 100 klgr. žive vage 56—59 klgr. mesa z lojem vred. Če tehta torej dobro mesnata krava 300 klgr., ima 168—177 klgr. mrtve vage. Vzemi sredino t. j. 172½ klgr. in pogodil boš najbolje. Na živo vago enako težek vol ima nekaj kilogramov več mesa od enako težke krave.

K šte. 4. Tvoj sosed ima debelega vola, kterega bi rad prodal na mrtvo vago. On je sicer poštena duša, ali ne zna si pomagati. Ti si pa bolj razumen, torej mu pomagaj iz zadrege. Vol tehta živ 600 kilogramov. Debelo govedče ima, kakor si že prej slišal, v 100 klgr. žive težine 60 do 64 klgr. mesa; najbolje pa ravnaš, ako vzameš sredino t. j. 62 klgr. žive težine dá 62 klgr. mesa, 600 pa 6 × 62 = 372 klgr. Ako se plača kilogram mesa po 80 beličev, torej je vreden sosedov vol 372 × 80 = 297 kron in 60 beličev. — Vol, kteremu so dajali žita, ima v primeri z živo težino nekoliko več mesa od onega, ki se je hranil izključno le z zelenjavo in senom.

K šte. 5. Zeló debel in močno mesnat vol ima večasi v sto kilogramih žive težine do 70 klgr. mesa. To so pa le redke izjeme, ki se nahajajo samo pri angleških šorthornskih govedih. Naša domača goveda se nikoli tako močno ne poredé; sploh pa bi se pitanje tudi ne izplačalo, ker proti koncu debelenja živali le počasi napredujejo in več pojedó, kot je vredno prirejeno meso.

K šte. 6. Dobro rejena in ne premlada teleta imajo v 100 kilogramih žive težine 58—60 klgr. mesa. Ako tehta dvojje živih telet 100 klgr., dobiš od njiju 58—60 klgr. čiste teletine brez droba. Premlada teleta imajo v razmerju z živo vago manj mesa, nego starejša.

K šte. 7. Ako je tele zelo debelo in že kakih 8 tednov staro, tedaj ima v 100 klgr. žive težine 60—70 klgr. mesa. Ako vaga tele živo 80 klgr., tedaj ima 48—56 klgr. mesa. Pri naših razmerah ne smemo računati 70, ampak k večjemu 67%.

K šte. 8. Navadna ovca dá polovico mesa od žive vage. To se pravi z drugimi besedami: Ako tehta živa 40 klgr., smeš se nadejati 20, ako pa je enmalo bolja, tudi 22 klgr. mesa. Mršava ovca pa nima niti polovice toliko mesa, kolikor je vaga živa.

K šte. 9. Zeló debela ovca ima, ako tehta na živo vago 50 klgr., 27½ — 30 klgr. mesa t. j. = 100 klgr. žive težine vrže 55—60 klgr. mesa. Ako računaš 60%, tedaj mora biti žival prav dobro rejena in zeló debela.

K šte. 10. Navadna, torej ne odveč debela svinja, ki tehta živa 100 klgr., ima 75 klgr. mesa, slanina in sala. Pri dobro spitanih prašičih pa smeš računati v 100 kilogramih žive težine do 80 klgr. mrtve vage. Za debelenje osobito sposobni in prav dobro spitani ščetinarji, kakor n. pr. angleški, pa imajo v 100 klgr. 85 klgr. mesa in slanina. Seveda je tudi v tem precejšen razloček, ali se krmijo prašiči večinoma z žitom ali pa večjidel s korenstvom.

Najpametneje ravnaš, da prodajaš svojo živino mesarjem na mrtvo vago. V tem slučaju te najmanj opeharijo. Ako pa prodajaš na živo vago ali počez, tedaj si moraš izračunati prej kolikost mesa, da sklepaš iz tega na ceno. Porajtaj veličino mesa in drži se cene, po katerih sekajo v mesnicah in to ti mora mesar plačati, kajti za stroške zaslužek mu daš itak kožo in drob. Ti imaš, vzemiva za primer, debelega vola, za kterega ti ponuja mesar povprek 260 kron. Ti si pa že prej napravil račun na sledeči način: Vola si zjutraj na tešče zvagal in si se prepričal, da je potegnil 500 klgr. žive težine. Torej mora imeti 5 × 62 (glej prej številko 4.) = 310 klgr. mesa. Mesarji prodajajo kilogram mesa po kroni iz česar sledi, da je vreden tvoj vol 310 kron. Ako odbiješ na cenejši loj 10 kron, vreden je tvoj vol še zmirom 300 kron ne pa 260, kar ti je mesar počez ponujal.

* * *
„To je pa v resnici lepo in prekoristno berilo“, izpregovori Janez, ko je skončal sosed France. „Pri prvi priliki se bom upisal za uda podružnice sv. Cirila in Metoda ter pojdem na vsak shod, tudi enega ne bom zamudil. Na, France, ti pa spravi precej te-le dve srebrni kroni in me vpiši pri gospodu fajmostru v družbo sv. Mohorja.“
Franjo.

Novičar.

Na Koroškem. V neki gostilni v Celovcu se je ustrelil vsled bolehnosti neki Sulzer iz Svinca. — Gospa Lemiš v Porečah je kupila Rofridnikovo posestvo na Otoku za 22.000 gld. — V Humčah pri Dobrli vesi, kjer je vsega le 110 duš, umrlo je samo meseca prosinca 5 oseb. — V Celovškem kanalu se je pod led udrl 8leten deček. Rešil ga je nadporočnik Balzer od 17. polka. — Ker je dr. Steinwender svoje poslanstvo odložil, bo nova državna volitev v Beljaku dné 3. sušca. — V Krivi Vrbi se je neka točarica iz Celovca med plesom na tla zgrudila in je mrtva obležala. — Nova bolnišnica, ki se bo v Celovcu zidala, bo pojedla vsako leto za 42.000 gld. več, kakor stara. — V Bistriški fužini pri Svečah bodo napravili električno razsvetljavo. — V mestu Št. Vidu je neka čisto zdrava dekle med plesom mrtva na tla padla. — Iz Guštanja se hoče več delavskih družin preseliti v Ameriko. — Za živinozdravnika v Trbižu pride g. France Schmied.

Na Kranjskem. Svoji rojstni fari Stari trg pri Črnomlju so kupili Leskovski dekan čast. g. dr. Štrbenec nove zvonove za 4000 gld. — Za nasad drevesnice je poljedelsko ministerstvo kmetijski podružnici v Rovtuh pri Logatcu podelilo 150 goldinarjev. — Pogoreli so štirje gospodarji v Sodevcih pri Črnomlju. Škode je 8000 gld. — V Mirni se je obesil župan Neubauer. Zmešalo se mu je.

Na Štajerskem. V Hajdinju pri Ptujju snujejo bralno društvo. — Umrjenega so našli nekoga viničarja na Pavlovskem vrhu pri Ormožu.

Na Primorskem. V Trstu se je par dnij mudil nadvojvoda Karol Štefan in si ogledal tamošnje naprave. Ta nadvojvoda je prijatelj Slovanov, kar je pokazal že pri marsikateri priliki. — V Ricmanjih se je ustanovilo pevsko in bralno društvo. — V Vatrovljah so dobili poštno zvezo z Divačo. — Novo posojilnico snujejo v Ajdovščini. — Pri Štanjelu so trije psi raztrgali 14letno deklico. — V Naberju na Krasu se je neki mož pri plesu mrtev na tla zgrudil.

Po drugih deželah. Dunajski mestni zbor je sklenil, slovesno obhajati 50letnico cesarjevega vladarstva, ki se bo praznovala leta 1898. — Umrli so kardinal Serafini. — Za rusko cerkev v Pragi je dal ruski cesar 2230 rubljev letne podpore. — V Zagrebu je umrl kanonik dr. Rački, bivši predsednik jugoslovanske akademije in vrl rodoljub hrvatski, prijatelj Strossmayerjev. Njegov spomin ostane neizbrisano na slovanskem jugu.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. Vojteh Krejči, dosedanji kaplan pri Dev. Mariji na Jezeru, je premeščen za kaplana v Sveče.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Z dném 5. prihodnjega meseca se konča nabiranje Mohorjevih družbenikov za leto 1894. Zatorej prijazno prosimo č. gg. poverjenike, vse goreče duhovnike in druge cenjene rodoljube, naj bi se zopet blagovoljno potrudili družbo ohraniti, kolikor se dá, vsaj v dosedanjem njenem svitu; vse mile Slovence pa iskreno vabimo, naj bi pristopili, kolikor moč, še obilnejše, zlasti oni, kateri se nam dozda še niso hoteli pridružiti. Res, izgubo ima, kdor se družbi odteguje, dobiček pa obilen in mnogostranski, kdor ji pristopi!

Knjige, ktere se udom pripravljajo za samo jeden goldinar, se že same po sebi toplo priporočajo iz več razlogov:

1. „*Velike zgodbe sv. pisma*“, da nas do dobra poučijo o dogodkih božjega razodetja in s tem sveto vero bolj razjasnijo ter v njej potrdijo. Če bodo Slovenci pridno in pazljivo čitali to knjigo, bodo menda med prvimi na svetu v polni meri, kot narod, izpolnjevali želje sv. očeta Leona XIII., ki so nedavno v krasni encikliki priporočili, naj se prav marljivo goji svetopisemska veda.

2. „*Krščansko devišstvo*“, knjiga neumrljivega škofa Slomškega, naj bode zanj v rokah vsake bolj odrasle slovenske deklice, kakor „*Življenja srečen pot*“ v rokah vsakega mladeniča, da se naš mladi priraščaj, upanje boljše prihodnosti, srečno ohrani v svojem najlepšem cvetu za svet in nebesa. Le nepokvarjena mladež more in mora biti trdna podlaga krščanski družini, ktera jedina je najzanesljivejši steber svete katoliške cerkve in vsakega omikanega, torej tudi slovenskega naroda.

3. „*Umni živinorejec*“ hoče slovenski gospodarski narod podpirati v gmotnem blagostanju, ker bo učil umno ravnati pri živinoreji. Saj vsakdo dobro vé, koliko izgube ali škode učiňuje nevednost v tem oziru, kakor tudi nemarnost. Nevedni v tej važni panogi gospodarstva naj bi ne bili: noben hlapec, nobena dekla, še manj pa slovenski gospodar ali gospodinja, domači sin ali hči!

Temu namenu, poučevati v gospodarskih in vsakdanjih potrebah življenja, služila bode tudi nadaljevana knjiga:

4. „*Naše škodljive rastline v podobi in besedi*“, III. snopič.

Knjigi 5. in 6.: „*Slovenske Večernice*“ in „*Koledar družbe sv. Mohorja*“, z mnogimi krajšimi poučnimi sestavki, povestmi, življenjepisi itd. ste namenjeni duševnemu razvedrilu in vsakdanjim potrebam. Slovenci, sezite pridno po teh knjigah, zdaj je še čas za to!

„*Krščansko devišstvo*“ se more tudi vezano naročiti, dodati je treba za knjigo v platno vezano z rudečo obrezo 40 kr., v usnje z zlato obrezo 60 kr.

Ker moramo sestavo in stavek „imenika“ kmalu pričeti; prosimo najuljudneje, da se nam vpisovalne pole pošljejo o pravem času; zamude družbi mnogo otežujejo delo.

V Celovcu, dné 17. svečana 1894.

Odbor.

Vabilo.

rednemu občnemu zboru

hranilnice in posojilnice v Šmihelu v Podjurski dolini, zadrage za neomejeno zavezo, dné 1. sušca 1894, ob 2. uri popoldne v zadružni uradnici pri Šercarju.

Dnevni red.

1. Potrjenje letnega računa.
2. Sklep o čistem dobičku.
3. Posamični nasveti in želje zadrugnikov.

Če pri prvem zboru število udeležencev ni sklepno, vrši se drugo zborovanje ob 3. uri ravno tam in z istim dnevnim redom.

Odbor.

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah imela bo dné 4. sušca popoldne ob 3. uri v prostorih gosp. načelnika Lovro Zablačana na Trati svoj

občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Poročilo o delovanju in o letnem računu.
2. Odobrenje letnega računa in razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Privoljenje remuneracije načelnstvu.
5. Razni nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

odbor.

Današnji (5.) številki je priložen imenik Giontinijeve bukvarne v Ljubljani.

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v Klečah ima svoj uradni dan vsako nedeljo od 3. do 6. ure popoldne. — Oglasila za posojila se naj naznanijo osem dnij poprej pri načelnstvu.

Načelnstvo.

Naznanilo.

S tem se uljudno naznanja, da bode hranilnica in posojilnica v Sinčevsi od slej naprej poslovala ob navadnih uradnih dnevih v hiši načelnika, t. j. na pošti tik železnice.

Ravnateljstvo.

Loterijske srečke od 10. svečana.

Gradec 56 79 78 29 47

Dunaj 55 21 68 7 51

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	70	5	90
rž	3	75	4	60
ječmen	3	90	4	90
oves	2	40	3	—
bejda	4	35	5	45
turšica (sirk)	3	40	4	25
pšeno	6	—	7	70
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	75	1	20
deteljno seme	—	—	—	—
grah	5	50	6	85

Sladko seno je po 3 gld. 50 kr. do 3 gld. 80 kr. kisto 2 gld. 60 kr. do 3 gld. 40 kr., slama po 2 gld. — kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 60 do 68 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 30 do 33 gld. stari cent.

Za veliko noč

priporočam svojo skozi 28 let vsestransko priznano, **najlepšo in najboljšo pšenično moko št. 0** v vrečkah po 25 kil za 4 gld. (kila 16 kr.). — Nadalje priporočam **rozine, cvebe, vampele** (suhe jagode), **cimet, rožičevo štupo, droži ali mednice in maslo**, vse dober kup.

Ferd. Mussi

v Celovcu, stari trg 19 „pri zlatem vencu“.

Oves „Willkomm“.

Ta teska vrsta ova obrodí v vsakem zemljišču prav dobro; v planinskih deželah se je pokazalo, da ta oves najprej zori in največ obrodí. On ima prav dobro slamo za krmo in se ne poleže. Ker se mora ta oves na redko sejati, zadostuje 50 kil semena za eno oralo. Velja kila 25 kr., 50 kil 10 gld., 100 kil 18 gld., 5 kil v vrečci franko 1 gld. 80 kr. **Dupovski oves** dobro rodi posebno na peščenih in ilovnatih tleh. Tistega velja 50 kil 6 gld. 50 kr., 100 kil 12 gld. v vrečci na kolodvoru v Konjicah. Se pošilja, dokler seže zaloga.

Oskrbništvo graščine na Goliču pri Konjicah na Štajerskem.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj in ača se na pošti voznina. Do bi se samo pri **Benediktu Hertl**-nu, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajerskem

Kmetija na prodaj.

Sramsčnikova kmetija v Kamnu pri Zelučah na Dravi, v Celovškem sodnijskem okraju, ki ima zidano hišo z enim nadstropjem, veliko zidano gospodarsko poslopje, oboje v dobrem stanu, 22 oralov 1559 □ sežnje v njiv, 12 oralov 1312 □ sežnje v travniku, 42 oralov 513 □ sežnje v gozdu in pašnika, vse skupaj, se prodá dober kup ter se lahko precej prevzame. Več pové dr. Janez pl. Vest, c. k. notar v Celovcu.

V vsaki fari in občini

se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek **kot zaupni mož** in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek. Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191 Graz, post. rest.“

Zdravila za živino.

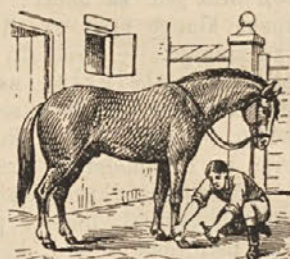
Skušena redilna štupa za živino,

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti, slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr. 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljši mazilo za konje, pomaga pri pretegu zil, otekanju kolén, otrpnenju v boku, v križu, otekanju nog, mehurjih na nogah itd.

Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic samo 4 gld.

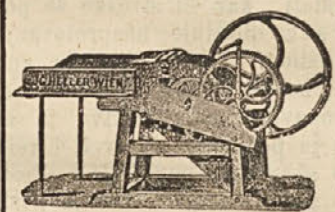
Ta zdravila za živino se dobijo v

Iekarna Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trisore čistilne mline za žito rezalnice za krmo aparate proti peronosperi tlačilnice za vino tlačilnice za sadje mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in poštne prost.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo. Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Med (strd),

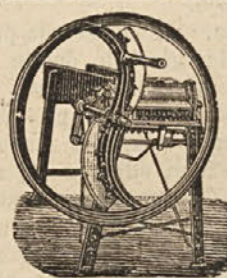
garantiran pitanec priporočam čebelarjem v skatljah po 5 kil, franko za 3 gld. 50 kr., na debelo ceneje. Nadalje imam pravi, pristno natorni **brinjevec**, liter po 1 gld. 20 kr., 3 litre za 3 gld. 50 kr. franko. Nadalje imam veliko zalogo pristnih **dolenjskih in isterskih vin** po primerno nizkih cenah. Na zahtevanje pošljejo se uzorci.

S spoštovanjem se priporoča v obilno naročevanje

Ilen Jeglič,

trgovec v Selu pri Bledu, pošta Lesce (Lees, Krain).

Za krmljenje po zimi!

slamoreznice, reporeznice in krompirje-reznice, priprave za poparjenje krme, štedilne kuhalnike, mline za trojane in za mečkanje, robkalnice za koruzo, žitne čistilnice, stiskalnice za seno in slamo izdeluje trdno in ročno

PH. MAYFARTH in dr.

tovarna za kmetijske stroje.

Dunaj II/1, Taborstrasse 76.

Ceniki zastoj. — Zastopniki se sprejemajo.